

17. nedeľa v období cez rok C

Lk 11, 1 – 13

24. júla 2022

Milé sestry a bratia v Kristovi

Mnoho aj naozaj úprimných kresťanov má dnes problém modliť sa. Aj teológia dnes hovorí o kríze modlitby. Bolo by preto zjednodušujúce povedať, že dnes ľuďom len chýba dôvera, že Boh splní ich priania. Problém modlitby je oveľa širší. Voľakedy, nebo predstavovalo sídlo, chrám Boha, bolo pomerne ľahké obrátiť sa s problémom smerom hore - na Boha, aby nám zjednal tú či onú potrebnú pomoc. Dnes sa už k takému obrazu sveta nevieme vrátiť, skôr je potrebné obnoviť naše chápanie modlitby.

Pomôcť nám môže aj dnešné evanjelium. Učeníci prišli za Ježišom, aby ich naučil modliť sa, pretože cítili Ježišovu blízkosť Bohu. Bola natoľko silná, že konala divy, zázraky. Chcú, aby Ježiš aj ich naučil vnútornému vzťahu k Bohu, aby im odovzdal niečo zo svojej vlastnej skúsenosti Boha. Podobne ako Ján Krstiteľ učil svojich učeníkov asketickej skúsenosti Boha.

Ježiš im na ich žiadosť dáva krátku, ale obsažnú modlitbu Otčenáš. A pomocou obrazov vysvetľuje dôležitosť dôvery Bohu. Naznačuje ju už samotné oslovenie Boha ako Otca. Ježiš sám stelesňoval dôveru, že Boh spôsobuje lepšiu budúcnosť, chráni nás a naše životy podobne ako otec chráni svoje deti. Ovocím takejto živej, žitej dôvery v Boha je sila prekonávať prekážky, tvorivo objavovať nové cesty. Takáto viera nám môže pomôcť, ochrániť náš život pred rôznymi rizikami – môže nám pomôcť aj v tých najkritickejších situáciách. Predovšetkým chráni nás pred rizikom prázdneho života, ktorým by sme sa len tak viezli, v ktorom by sme nevedeli bojovať za nič pozitívne, v ktorom by sme sa nevedeli za nič dobré postaviť. Ježiš naopak svedčí o Bohu, ktorý aj tie naj-bezvýchodiskovejšie situácie nášho života premieňa, dáva nášmu životu novú nádej, nový začiatok, vie náš život znovu nasmerovať k plnosti. Ježiš hovorí o Bohu, ktorý nám pomáha vzdorovať bludnému kruhu konzumizmu, klamlivej nádeji, že náš život naplní viac vecí. Pokánie, o ktorom Ježiš často hovorí, predstavuje radostný začiatok takejto viery, obnovu nášho vzťahu k Bohu, k ľuďom a k životu.

Ježiš nás učí podobnej viere, vedomiu blízkosti Boha, aké mal on sám. Samotné slová modlitby sú pritom druhoradé – sú len vyjadrením takejto dôvery. Učenikom na príklade priateľov a na príklade vzťahu rodiča a dieťaťa Ježiš vysvetľuje, že Boh je niečo viac ako automat na vydávanie potrebných vecí. Podobne ako rodiča ani priateľa nevnímame ako automat na spĺňanie našich prianí. Aj keď oni našu prosbu o pomoc, či potrebný dar neodmietnu, dôležité pritom nie sú veci: dar, pomoc – dôležité sa deje vo vnútri vzťahu: vo vnútri vzťahu priateľov, v srdci rodiča a dieťaťa. Rovnaké to má byť aj v našom vzťahu k Bohu. Aj my máme pri Bohu, v dôvernom vzťahu s ním čerpať predovšetkým skutočnú vieru a dôveru potrebnú pre život v plnosti.

Takú dôveru nemôžu ohroziť ani naše vlastné chyby a zlyhania – naopak: Ježiš zdôrazňuje, že Boh odpúšťa, preto sa nemáme nechať odradiť ani našimi vlastnými chybami. A rovnako aj my máme naprávať naše vzťahy k druhým, máme odpúšťať.

Záverečná prosba hovorí „neuved' nás do pokušenia“: môže to znamenať aj pokušenie zjednodušujúceho chápania Boha. Pokušenie vrátiť sa k zastaralému chápaniu sveta, alebo pokušenie

zjednodušiť modlitbu na akúsi mincu, ktorou si chceme vydoberať splnenie našich priání. Boh tu nie je pre vonkajšie veci – nakoniec aj prosba o chlieb nám pripomína, že niekedy sa máme uskromniť len s tým, čo je naozaj potrebné. Podľa Ježiša nás Boh chce odkázať na to, čo je naozaj dôležité a potrebné: na to, čo náš život vedie k ozajstnej plnosti.

Na to nemáme zabudnúť, keď Boha oslovujeme slovom Otec, keď sa modlíme Otčenáš. Našej modlitbe nemá chýbať dôvera, viera v to, že obnova nášho života je vždy možná. Že nikdy nemáme ustrnúť v niečom, čo je nižšie, ako je božia ponuka skutočného života.

To síce nie je ľahké, ale Ježiš nás povzbudzuje, že v Bohu je to možné. Boh dá potrebného Ducha Svätého tým, čo ho prosia. Od zjednodušujúceho chápania modlitby ako slov nás tak Ježiš priviedol k prosbe za to, čo je naozaj potrebné, k prosbe za Božieho ducha, ktorý nás učí božej perspektíve zmýšľania. Poďakujme sa dnes za to a nezabudnime na to.

Viliam Arbet